

Minister Klimatu i Środowiska

DOZE-VI.050.1.2024.DK
3409150.13421912.10859159
Warszawa, 09-10-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie poselskie (K10ZAP1150) Pana Mirosława Maliszewskiego w sprawie ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw, proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

1. Czy rolnicy mogą zakładać instalacje w gospodarstwach i produkować prąd na własne potrzeby?

Tak, rolnicy mogą instalować w gospodarstwach instalacje odnawialnego źródła energii i wytwarzać energię elektryczną na własne potrzeby.

Jedną z możliwości jest partycypacja w modelu prosumenckim. Zgodnie z art. 2 pkt 27a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2024 r. poz. 1361 z późn. zm.), dalej „ustawa OZE”, prosumentem jest odbiorca końcowy wytwarzający energię elektryczną wyłącznie z odnawialnych źródeł energii na własne potrzeby w mikroinstalacji¹, pod warunkiem, że w przypadku odbiorcy końcowego niebędącego odbiorcą energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, nie stanowi to przedmiotu przeważającej działalności gospodarczej określonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 773).

Oprócz możliwości działania w modelu prosumenckim, rolnicy mogą również wykorzystywać instalacje o większej mocy, przekraczające moc zainstalowaną elektryczną na poziomie 50 kW, służące na potrzeby ich gospodarstw rolnych. Takie instalacje umożliwiają zarówno produkcję energii na potrzeby własne, ale także sprzedaż jej nadwyżek energii do sieci. Tym samym mogą one przyczynić się do znacznych oszczędności, zwiększenia efektywności energetycznej gospodarstwa rolnego oraz wzrostu jego innowacyjności i obniżenia śladu węglowego.

¹ Zgodnie z art. 2 pkt 19 ustawy OZE, mikroinstalacja to instalacja odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW, przyłączona do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV albo o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 150 kW, w której łączna moc zainstalowana elektryczna jest nie większa niż 50 kW;

2. *Jakie warunki musi spełnić rolnik, aby móc założyć instalacje wytwarzające energię?*

Należy zaznaczyć, że w zależności od typu instalacji odnawialnego źródła energii (zastosowanej technologii oraz mocy instalacji), wymagania mogą różnić się w znacznym stopniu. Poniżej znajduje się lista procedur inwestycyjnych jakie musi spełnić każdy zainteresowany instalacją OZE (założono, że byłaby to instalacja wiatrowa, instalacja fotowoltaiczna lub biogazownia rolnicza):

- 1) Mikroinstalacje (łączna moc zainstalowana elektryczna do 50 kW)
 - a. Zgłoszenie wykonywania robót budowlanych zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2024 r. poz. 725 z późn. zm.), dalej „ustawa Prawo budowlane”
 - nie dotyczy instalacji fotowoltaicznych oraz nadachowych elektrowni wiatrowych o wysokości do 3 m i naziemnych elektrowni wiatrowych;
 - b. Zgłoszenie mikroinstalacji lub uzyskanie warunków przyłączenia zgodnie z ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2024 r. poz. 266 z późn. zm.), dalej ”ustawa Prawo energetyczne”;
 - c. Uzgodnienie projektu instalacji z rzeczoznawcą ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych pod względem zgodności urządzeń z wymaganiami ochrony ppoż oraz zawiadomienie PSP zgodnie z ustawą Prawo budowlane, jeżeli jej moc przekracza 6,5 kW
 - nie dotyczy elektrowni wiatrowych oraz biogazowni rolniczych;
 - d. Uzyskanie pozwolenia na budowę zgodnie z ustawą Prawo budowlane
 - nie dotyczy instalacji fotowoltaicznych, biogazowni rolniczych oraz nadachowych instalacji wiatrowych;
 - e. Uzyskanie pozwolenia na użytkowanie zgodnie z ustawą Prawo budowlane
 - nie dotyczy instalacji fotowoltaicznych, biogazowni rolniczych oraz nadachowych instalacji wiatrowych.
- 2) Małe instalacje (łączna moc zainstalowana elektryczna powyżej 50 kW - do 1 MW)
 - a. Uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy, wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowanie przestrzennego lub uchwalenie Zintegrowanego Planu Inwestycyjnego wraz z umową urbanistyczną zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.), dalej: „ustawa pzp”
 - nie dotyczy nadachowych instalacji wiatrowych oraz nadachowych instalacji fotowoltaicznych (przy czym należy podkreślić, że naziemne instalacje wiatrowe nie mogą być lokalizowane na podstawie decyzji o warunkach zabudowy);
 - b. Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.), dalej „ustawa ooś”
 - nie dotyczy nadachowych instalacji wiatrowych oraz nadachowych instalacji fotowoltaicznych, naziemnych instalacji fotowoltaicznych o powierzchni do 2 ha (do 0,5 ha na terenach chronionych), a także biogazowni rolniczych o mocy do 500 kW;
 - c. Uzyskanie warunków przyłączenia zgodnie z ustawą Prawo energetyczne;

- d. Opcjonalnie dla biogazowni rolniczych może być konieczne uzyskanie warunków przyłączenia do sieci ciepłowniczej zgodnie z ustawą Prawo energetyczne;
- e. Uzyskanie pozwolenia na budowę zgodnie z ustawą Prawo budowlane
 - nie dotyczy nadachowych instalacji fotowoltaicznych o mocy nie większej niż 150 kW;
- f. Uzyskanie pozwoleń środowiskowych zgodnie z ustawą ooś
 - nie dotyczy instalacji wiatrowych oraz fotowoltaicznych;
- g. Zawiadomienie o zakończeniu robót budowlanych zgodnie z ustawą Prawo budowlane
 - nie dotyczy instalacji wiatrowych oraz biogazowni rolniczych;
- h. Uzyskanie pozwolenia na użytkowanie zgodnie z ustawą Prawo budowlane
 - nie dotyczy instalacji fotowoltaicznych;
- i. Uzyskanie wpisu do rejestru wytwórców energii w małej instalacji w przypadku instalacji wiatrowych oraz fotowoltaicznych lub uzyskanie wpisu do rejestru wytwórców biogazu w przypadku biogazowni rolniczych zgodnie z ustawą OZE.

3) Wielkoskalowe instalacje (moc zainstalowana elektryczna powyżej 1 MW)

- a. Uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy, wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowanie przestrzennego lub uchwalenie Zintegrowanego Planu Inwestycyjnego wraz z umową urbanistyczną zgodnie z ustawą pzp
 - nie dotyczy nadachowych instalacji fotowoltaicznych (przy czym należy podkreślić że instalacje wiatrowe nie mogą być lokalizowane na podstawie decyzji o warunkach zabudowy);
- b. Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z ustawą ooś
 - nie dotyczy nadachowych instalacji fotowoltaicznych oraz naziemnych instalacji fotowoltaicznych o powierzchni do 2 ha (do 0,5 ha na terenach chronionych);
- c. Uzyskanie warunków przyłączenia zgodnie z ustawą Prawo energetyczne;
- d. Opcjonalnie dla biogazowni rolniczych może być konieczne uzyskanie warunków przyłączenia do sieci ciepłowniczej oraz koncesji na wytwarzanie ciepła zgodnie z ustawą Prawo energetyczne;
- e. Uzyskanie pozwolenia na budowę zgodnie z ustawą Prawo budowlane;
- f. Uzyskanie pozwoleń środowiskowych zgodnie z ustawą ooś
 - nie dotyczy instalacji wiatrowych oraz instalacji fotowoltaicznych;
- g. Zawiadomienie o zakończeniu robót budowlanych zgodnie z ustawą Prawo budowlane
 - nie dotyczy instalacji wiatrowych oraz biogazowni rolniczych;
- h. Uzyskanie pozwolenia na użytkowanie zgodnie z ustawą Prawo budowlane
 - nie dotyczy instalacji fotowoltaicznych;
- i. Uzyskanie koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej z OZE w przypadku instalacji wiatrowych oraz fotowoltaicznych lub uzyskanie wpisu do rejestru wytwórców biogazu w przypadku biogazowni rolniczych zgodnie z ustawą OZE.

3. Czy rolnik musi uzyskać zezwolenie/zgodę na przyłącze do sieci?

Zgodnie z art. 7 ust. 8d⁴ ustawy - Prawo energetyczne, w przypadku gdy podmiot, ubiegający się o przyłączenie mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej, jest przyłączony do sieci jako odbiorca końcowy, a moc zainstalowana mikroinstalacji, o przyłączenie której ubiega się ten podmiot, nie jest większa niż określona w wydanych warunkach przyłączenia, przyłączenie do sieci odbywa się na podstawie zgłoszenia przyłączenia mikroinstalacji, złożonego w przedsiębiorstwie energetycznym, do sieci którego ma być ona przyłączona, po zainstalowaniu odpowiednich układów zabezpieczających i urządzenia pomiarowo-rozliczeniowego. W innym przypadku przyłączenie mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej odbywa się na podstawie umowy o przyłączenie do sieci. Koszt instalacji układu zabezpieczającego i urządzenia pomiarowo-rozliczeniowego ponosi operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego.

W przypadku małych oraz wielkoskalowych instalacji OZE konieczne jest uzyskanie warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej, a dodatkowo w przypadku biogazowni rolniczych (jeżeli takie ma być zastosowanie instalacji) uzyskanie warunków przyłączenia do sieci ciepłowniczej.

4. Czy rolnik może uzyskać dofinansowanie do tego typu inwestycji i z jakich źródeł?

Rolnik może uzyskać dofinansowanie do inwestycji w OZE z różnych programów wsparcia inwestycyjnego, które są dostępne zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym. Poniżej znajduje się propozycja programów oraz działań jakie może wykonać rolnik w tym obszarze:

- a) Program „Energia dla wsi” – program dedykowany m.in. rolnikom, wspierający inwestycje w instalacje fotowoltaiczne, turbiny wiatrowe, biogazownie, elektrownie wodne oraz magazyny energii.

Szczegóły programu „Energia dla wsi” znajdują się w poniższym linku:

<https://www.gov.pl/web/nfosigw/energia-dla-wsi>

- b) Program „Agroenergia” – program, którego celem jest zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych w sektorze rolniczym. Składa się z dwóch części:

Część 1) Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii

Rodzaje dofinansowanych przedsięwzięć: instalacje fotowoltaiczne, wiatrowe i pompy ciepła o mocy zainstalowanej powyżej 10 kW i nie większej niż 50 kW, w tym także instalacje hybrydowe oraz towarzyszące magazyny energii elektrycznej.

Część 2) Biogazownie rolnicze i małe elektrownie wodne

Rodzaje dofinansowanych przedsięwzięć: biogazownie rolnicze wraz z towarzyszącą instalacją wytwarzania biogazu rolniczego oraz elektrownie wodne o mocy nie większej niż 500 kW wraz z towarzyszącymi magazynami energii.

Szczegóły programu „Agroenergia” znajdują się pod poniższym linkiem:

<https://www.gov.pl/web/nfosigw/agroenergia-2021>

- c) Program „Mój prąd 6.0” – program, który oferuje dofinansowanie do instalacji fotowoltaicznych oraz magazynów energii elektrycznej i/lub magazynów ciepła.

Szczegóły programu „Mój prąd 6.0” znajdują się pod poniższym linkiem:

<https://mojprad.gov.pl/>

- d) Doradcy energetyczni – warto zwrócić się także o pomoc do doradców energetycznych, których rolą jest m.in. identyfikacja możliwości inwestycyjnych oraz pozyskiwanie wsparcia finansowego. Dysponują oni wiedzą nie tylko na temat

programów krajowych, ale także regionalnych, co może pomóc w wyborze optymalnego źródła finansowania.

Kontakt do poszczególnych doradców energetycznych znajduje się pod poniższym linkiem:

<https://doradztwo-energetyczne.gov.pl/kontakt/slowniczek-2/kontakty>

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Miłosz Motyka
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.